

Interviewee: Ban Vu

Interviewer: Bui, Nancy

Location: Saigon Radio, Houston, Texas

Date: 2011-03-06

Identifier: wrc02838

Context: This recording and transcript form part of a collection of oral history interviews conducted by the Vietnamese American Heritage Foundation and donated to the Chao Center for Asian Studies at Rice University. This collection includes video recordings of interviews with Vietnamese Americans native to or living in Texas. This interview forms part of the national 500 Oral Histories Project conducted by the Vietnamese American Heritage Foundation.

This transcript was written by Mr. Hieu Do in 2014 by recommendation of Ms. Nancy Bui of the VAHF, and has not been verified by staff at Rice University.

!: My name is Nancy Bui, today is Sunday, March, 6, 2011. I'm going to interview Dr. Ban Vu, at Saigon Radio Station, Houston Texas, this is a part of 500 oral history project of Vietnamese American Heritage Foundation.

<video 2>

!: Thưa chào bác sỹ, bác sỹ có thể cho biết tên, và bác sỹ sinh trưởng ở đâu ạ ?

00:06:@: Vâng, tên tôi là Vũ Ban, sinh ở Miền Bắc, Nam Định

!: Thưa bác sỹ, bác sỹ có nhớ là ở quê bác sỹ có gì mà bây giờ bác sỹ vẫn còn nhớ không ?

00:22:@: có lẽ là không nhớ nhiều, chỉ nhớ vài điểm chính, sinh năm 1930 , đến năm 15 tuổi thì xảy ra đảo chính nhật và phải di cư vào trong , thành ra thời gian rất ngắn lúc trẻ thành ra không có nhớ nhiều về chi tiết tuy nhiên những sự kiện mà tất cả mọi người đều nhớ đến là năm ất dậu, thì người chết ngay trước cửa nhà mình, thành ra cái đó làm mình nhớ đến chuyện xảy ra, sau đó thì đi học tiểu học, trung học, rồi đến năm 45 thì di cư vào trong Ninh bình, di cư thì bố là bác sỹ ông ở quân y viện,tôi đi theo, trong khi vào Ninh Bình thì có đi theo học trường trung học ở Yên Mô, đó là những điểm chính về tuổi trẻ.

!: Bác sỹ có nhắc đến trận đói năm ất dậu 45,và có nói đến vấn đề người pháp và người Nhật đánh nhau trên đất nước Việt Nam, thì bác sỹ có nhớ là có nhìn thấy lính Nhật và lính Pháp trên đất nước mình như thế nào không ?

02:11:@: Tôi không nhớ rõ tuy nhiên là tại vì cái sự chiến tranh không xảy ra ở Nam Định thành ra chỉ biết chuyện nó thế, chứ thực ra không thấy có đụng độ gì giữa người Nhật và người Pháp tại Nam Định cả, tại vì người pháp đầu hàng, thành ra không có một cái gì mà nó làm cho mình nhớ đến.

!: Còn cái trận đói năm ất dậu thì sao, bác sỹ có nhìn thấy người đói đi ngoài đường hay chết chóc thế nào không bác sỹ?

02:52:@: Buổi sáng mở cửa ra là đã có người chết nằm trước cửa nhà mình rồi, cái cảnh đó không thể nào mà quên được hết, và rồi thấy những cái xe họ chở những cái xác chết đi chôn, những cái đó là những cái mà không thể nào quên được.

!: Họ là những ai ạ ?

03:12:@: Họ là những người nghèo mà không có, nhật hồi đó họ lấy gạo để nuôi binh sỹ thành ra không đủ gạo để nuôi dân chúng thành ra dân chúng không có gạo ăn,

!: Sau cái giai đoạn 45 đến 54 quãng 15 tuổi đến 19 20 thì bác sỹ làm gì ?

03:48:@: Thưa tôi học tiếp ở trường trung học ở Ninh Bình, gọi là Yên Mô, thời gian đó là thời gian có thể nói là thơ mộng, vì mới lớn lên mà chiến tranh nó không có đến gần với mình, thỉnh thoảng có nghe tiếng súng tiếng đạn nhưng mà kỳ thực không thấy một cái chiến tranh mà nó thực sự xảy ra trước mắt mình

!: Những trò chơi gì mà bác sỹ và bè bạn thường chơi với nhau ?

04:24:@: Đó là trò chơi của học sinh trung học, như đá banh chẳng hạn, rồi đi học thì ngày hai buổi ở xa gia đình, lâu lâu mới về nhà một lần, vì đi học ở Yên Mô tức là một huyện nhỏ ở Ninh Bình.

!: Thưa bác sỹ, với gia đình của bác sỹ họ Vũ, thì hình như không có đồng người mang họ vũ cho lắm, vậy có gì đặc biệt về họ Vũ không?

05:03:@: Cái miền Bắc họ Vũ là một trong những họ vùng hành thiện, có nhiều người họ Vũ lắm, nhưng mà còn những nơi khác không có họ vũ nhiều

!: Vâng, trong gia đình bác sỹ có cái truyền thống gì mà bác sỹ vẫn còn nhớ nhiều không ?

05:35:@: Tôi nhớ là bà ngoại bà nội thì chồng mất sớm, bà ở lại nuôi con là bố tôi, thành ra bà được triều đình nam triều cho một cái bảng là Tiết Hạnh Khả Phong, tức là không lấy chồng, ở lại nuôi con. Cái đó là một cái tôi nhớ

!:Thưa ông trong gia đình ông được mấy anh em cả thảy ạ ?

06:06:@: Tất cả bảy anh em, 4 trai ba gái.

!: Những người anh em cũng được đi học như bác sỹ chứ ?

06:15:@: Thưa cũng được đi học hết, vì năm 45 thì chúng tôi 15 tuổi, các em 12 13 14 thành ra có học thì học tiểu học thôi

!: Thưa ông thì này ông có nói là ba của ông là bác sỹ về giải phẫu vào thời đó, một bác sỹ vậy rất hiếm hoi thì ba ông đã được học ở bên pháp hay là học ở đâu ạ ?

06:44:@: Vâng thì hồi đó thì Bố tôi là một trong những người đầu tiên được học cái trường mà người Pháp sang đây tổ chức đó là cái trường gọi là y sỹ đông dương, là những người đầu tiên Việt Nam mà làm bác sỹ, sau đó người Pháp mới sang mở trường đại học Y khoa, thì bố tôi làm trưởng ty y tế cũng như giám đốc bệnh viện Nam định đến khi mà, di cư thì ông ấy mang cả cái phòng giải phẫu đi theo kháng chiến.

!: Thưa ông thì ông có những kỷ niệm gì với người cha của mình, hay ông bà của mình không ?

07:31:@: Kỷ niệm thì cũng có vì ở cái nhà mà sau này tôi có về tôi coi khi có dịp về việt nam thì còn nhận được cái nhà ông cụ có một cái nhà bảo sanh, một phòng khám bệnh, lấy lại của một người bác sỹ Pháp khi họ về Pháp, thì hồi đó cũng chỉ lo học, và cũng còn ít tuổi thành ra chỉ biết một vài chuyện không có

rõ ràng lắm, có việc đặc biệt là họ sản xuất bông, vì vậy Nam Định là nổi tiếng sản xuất bông, Bông để làm sợi may áo đó.

!: Dạ, thưa bác sỹ thì năm 54 thì lúc đó bác sỹ cũng đã 24 tuổi rồi bác sỹ đang học trường y khoa hay ở đâu ?

08:47:@: Vâng, tôi đang học trường y khoa ở Hà Nội,

!: Thì cái lý do gì khiến bác sỹ đi học ngành y khoa có phải ảnh hưởng người cha không ?

09:01:@: Chắc cũng có ảnh hưởng lớn, vì năm 19 tuổi thì những người di cư họ tìm cách về Hà Nội, thì chúng tôi được học tiếp đồng thời dự định đi sang Pháp thì học trường Veniece của Pháp, ở thủ đô, học trường dự bị y khoa tại Sài Gòn, nhưng mà đúng năm 1954 thì có lệnh tổng động viên của Bảo Đại, thành ra chuyển đi Pháp không thành, vì thế tôi lại phải trở ra Hà Nội, trước khi ra Hà Nội thì tôi được gọi vào trường Dự bị Thủ Đức, nhưng mà trong thời gian rất ngắn là vì có cái trường y khoa ở Hà Nội thành ra tôi phải ra Hà Nội, thành ra cái thời gian nhập ngũ Thủ Đức rất là ngắn.

!: Thưa bác sỹ còn nhớ cái cuộc di cư năm 54 không ? bác sỹ đang ở đâu và làm gì ạ ?

10:11:@: Vâng, năm 54 thì tôi còn nhớ hồi đó tôi đang dự khoa quân sự tại võ bị Đà Lạt, thì sinh viên quân y thì mùa hè thì được gửi đi trường võ bị Đà Lạt học quân sự. Bố mẹ tôi di cư bằng máy bay từ Hà Nội vào Sài Gòn, còn tôi từ Đà Lạt xuống Sài Gòn,

!:Bác sỹ có thấy cuộc di cư đó nó vĩ đại không? Bác sỹ có chứng kiến người ta đi hàng loạt hay bị ngăn trở hay gì không?

10:54:@: Như tôi đã nói vừa rồi là tôi không nhìn rõ, vì lúc đó tôi không ở Hà Nội, lúc đó tôi lại đang ở Đà Lạt, Thành ra tôi không tận mắt thấy được cảnh di cư đó, có lẽ gia đình tôi biết về di cư nhiều hơn là tôi,

!: Cái không khí Đà LẬt, hay miền Nam lúc bấy giờ người ta nghe nguồn tin di cư của người vào Nam thì họ có phản ứng ra sao ?

11:24:@: Có thể nói là ở Đà Lạt thì dân chúng sống rất an bình coi như không có chiến tranh gì hết, bình thường, không có gì xảy ra, không có bom đạn, không có tiếng súng, họ nổi tiếng vì có cái trường gọi là trường võ bị quốc gia Đà Lạt để đào tạo Sĩ quan chính quy.

!: Thưa ông, rồi ông ra bằng bác sỹ trước hay là ra võ bị Đà LẬt trước ạ ?

12:00:@: Cái trường võ bị là chỉ đi học quân sự vào mùa hè mỗi năm. 3 tháng võ bị đà lạt là học về quân sự. lúc đó tôi đang học trường quân y ở Hà Nội, đến khi di cư thì sau khi về Sài Gòn thì tôi học y khoa, lúc đó còn quân y thì tôi học năm thứ 5 và thứ 6 trường đại học Y khoa Sài Gòn, xin nhắc lại trường quân y mặc dù có tên nhưng mà đào tạo là do Y Khoa Hà Nội và Sài Gòn, đào tạo.

!: Bác sỹ có thể nói chương trình đào tạo đó nó như thế nào không ?

12:48:@: Thời năm 54 khi tôi ra trường là năm 58 thì còn ảnh hưởng của người Pháp, trường Y khoa Hà Nội và Sài Gòn, đều thuộc đại học Y khoa Paris, thành ra những cái giảng dạy hồi đó một số lớn là giáo sư người Pháp, hồi đó chưa có người Mỹ vào, hồi đó cho đến năm 58 thì chưa có người Mỹ nào giảng dạy hết.

!: Người pháp về trả tự do cho Việt Nam năm 54 họ cũng kéo quân đội cũng như chính phủ cũng ra khỏi Việt Nam năm 54, vậy họ còn ở lại với đại học Y Khoa là vì sao ?

13:45:@: Vẫn còn ở Y khoa Sài Gòn, vẫn còn một số người giảng dạy, họ chưa rút hết.

!: Thưa bác sỹ, bác sỹ ra trường ngành gì ạ ?

13:55:@: Hồi đó thì ra trường với y khoa bác sỹ thôi, năm 58 là tôi trong quân đội, thành ra phải đi lính ngay lập tức, họ cho tôi đi học Y khoa, nhưng mà xong y khoa là phải phục vụ cho quân đội, tôi ở đến 10 năm sau là năm 1968.

!: Cụ thể là một bác sỹ trong quân đội thì bác sỹ làm cái gì ạ ?

14:28:@: Thì tùy theo nhu cầu của quân đội, đầu tiên tôi làm ở Y viện Cộng Hòa, là nhà thương lớn nhất của Quân Đội. Sau đó thì tôi được cử đi giữ chức vụ y sỹ trưởng của trung đoàn 25, rồi quân đoàn 2 Ban Mê Thuột, rồi sau đó năm 1969 thì tôi được cử ra thành lập quân y viện ở Quảng Ngãi, đấy là quân y viện tôi còn nhớ còn chương trình gọi là quân dân y hỗn hợp. Hồi đó còn thiếu bác sỹ thành ra cái người bác sỹ Quân y được bổ nhiệm cai quản luôn hay làm luôn cho dân y. Thành ra một lúc tôi giữ luôn hai ba chức là Y tế, giám đốc bệnh viện, đồng thời là y sỹ trưởng quân y viện quảng Ngãi. Thì hồi đó quân y phải lo y tế cho cả dân lẫn quân

!: Thưa bác sỹ có bao giờ bác sỹ tham gia chiến trường không, ra mặt trận rồi cứu cho bệnh nhân binh sỹ hay sao đó.

15:57:@: hồi làm trung sỹ sư đoàn thì tôi có dịp mà đi ra mặt trận, còn đến khi về y viện cộng hòa và sau đó thì không ạ.

!: Thưa bác sỹ ngoài mặt trận nó thế nào ạ ? bom đạn người chết ra sao, bác sỹ còn nhớ câu chuyện nào liên quan đến những ngày đó không ?

16:17:@: Tôi không được chứng kiến những cảnh giao tranh giữa quân ta với quân địch vì quân y thường ở trung đoàn ít khi gặp quân địch lắm, ở cấp tiểu đoàn mới hay gặp quân địch thôi. Tôi ở cấp sư đoàn với quân đoàn, thành ra ít khi gặp giao tranh.

!: Có bao giờ bác sỹ có dịp chữa bệnh cho quân thù nghĩa là phía bên kia không ?

16:47:@: tôi không có dịp ạ

!: Thưa bác sỹ thì trong quân đội như vậy sẵn sóc cho bệnh nhân quân đội những ngày đó đến năm 1968, vậy những chính biến trong Sài Gòn như ông Diệm bị lật đổ rồi Mậu Thân thì bác sỹ có ảnh hưởng gì không, có liên hệ gì không ?

17:21:@: Cái năm xảy ra cuộc đảo chánh của ông Diệm đó thì tôi đang ở Quảng Ngãi, tôi làm y sỹ trưởng quân y viện, sau đó tôi vào Sài Gòn, thành ra những chuyện chính biến ở Sài Gòn thì tôi đang ở Quảng Ngãi, đến khi vào Sài Gòn thì chuyện nó đã xong rồi, đã có chính phủ, quân nhân nắm quyền hành.

!: Thưa bác sỹ, là một quân trưởng của quân y viện bác sỹ thành lập ngay từ đầu, thì cái quân y viện đó nó sinh hoạt thế nào, nhận bệnh nhân rồi chữa trị ra sao ...?

18:05:@: Vâng, thì tôi có trách nhiệm tổ chức thành lập quân y viện đầu tiên ở Quảng Ngãi, tổ chức vì hồi đó những bệnh viện quân y thiếu bác sỹ, họ thấy đây là nhu cầu của quân đội cần có quân y viện, để

nhận bệnh nhân ở những vùng gần, và đồng thời có thể giúp được cho dân chúng tại Quảng Ngãi, tại vì tại đó thiếu bác sỹ, trong quân y viện của tôi thì có 4 bác sỹ, 2 nha sỹ, 2 dược sỹ. Thành ra tôi có thể làm được cho quân đội cũng như bệnh viện quảng Ngãi,

!: Thưa bác sỹ vậy một ngày bệnh viện tiếp bao nhiêu khách ạ ?

19:04:@: Thì bệnh nhân họ đưa về, thì không phải mình làm giải phẫu lớn, mà phần lớn là xem tình trạng bệnh thương binh thế nào, có thể giữ lại hoặc phải chuyển vào Sài Gòn hoặc viện quân y lớn, đây là vấn đề tuyển lựa thương binh nhiều hơn là chữa trị.

!: Đến năm 1968 thì cuối năm có sự kiện tấn công của quân đội cộng sản vào những thành phố lớn thì bác sỹ đang ở đâu, bác sỹ có thấy cảnh giao tranh hay gì không ?

19:51:@: Năm đó tôi đang ở Sài Gòn, thành ra có thấy, nhưng mà khu tôi ở thì không có giao tranh nào lớn nhưng mà tôi biết có sự giao tranh trong thành phố,

!: Rồi bác sỹ có nhìn thấy người chết không, bác sỹ có nhìn thấy cán binh cộng sản không ?

20:07:@: Có nghe tiếng súng và không thấy người chết. Hồi ấy xin nói lại như thế này là tại sao tôi ở quân đội 10 năm thôi, người khác có thể ở đến 18 năm 20 năm. Là vì không phải tự nhiên ra khỏi quân đội, hồi đó tôi là người đầu tiên trong quân đội ra ứng cử dân biểu, Tôi may mắn trúng cử dân biểu tỉnh Gia Định ngay quân y viện Cộng Hòa và tôi nhớ có 2 người là ông bác sỹ Văn Tân Đán, là một chiến sỹ lão thành, 2 người đại diện cho tỉnh gia định thôi.

!: Xin bác sỹ cho biết thêm một tỉnh có bao nhiêu dân biểu ạ ?

20:53:@: Có 2 nhưng mà họ bầu như thế thì có 2 dân biểu, vì thế tôi được tham gia quốc hội lập hiến đầu tiên, sau 1 năm thì có hiến pháp đầu tiên của đệ nhất cộng hòa.

!: Khi mà mình đi trong quân đội , mà mình được thăng cử dân biểu thì đó là một trong những lý do mình được giải ngũ ?

21:23:@: Vâng cái đó là đương nhiên được giải ngũ, thành ra cái đó là một cái là về sau thì có lẽ ra tranh cử thì khó khăn hơn, và nhiều người tranh cử hơn, tuy nhiên tôi là người đầu nên có lẽ dễ dàng hơn.

!:vâng thưa bác sỹ trong quốc hội lúc bấy giờ đệ nhất cộng hòa công việc của dân biểu là gì ?

21:50:@: Có một nhiệm vụ duy nhất là soạn thảo hiến pháp của đệ nhất cộng hòa, mất 1,5 năm thì hoàn thành và được biểu quyết thành hiến pháp của đệ nhất cộng hòa trong đó có sự giúp đỡ của những người pháp, vì mình ảnh hưởng của người Mỹ, vì họ giúp đỡ trong việc soạn thảo Hiến pháp, phần lớn là dựa theo hiến pháp Hoa Kỳ, tất nhiên là theo những điều kiện của Việt Nam, tuy nhiên người Mỹ cũng giúp đỡ rất nhiều trong việc soạn thảo hiến pháp.

!: Thưa bác sỹ, là một dân biểu có hình thức soạn thảo hiến pháp ở Việt Nam lúc đó nó có giống giống ở Mỹ này là có một người nào có một dân biểu nào mà đưa ra một dự luật rồi rồi ra tranh cãi nếu được thì được vào luật có làm như thế không hay làm khác đi ạ ?

22:58:@: Quốc hội đầu tiên là quốc hội lập hiến chỉ có nhiệm vụ thôi là lập ra hiến pháp, còn những quốc hội sau mà tranh đưa dự luật đó là quốc hội lập pháp, sau khi lập pháp họ lại lập ra quốc hội lập pháp, chỉ có nhiệm vụ duy nhất là thành lập các hiến pháp thôi.

!: Là một người trực tiếp tham gia xây dựng hiến pháp của đệ nhất cộng hòa, phải nói là hiến pháp đầu tiên của nước Việt Nam, thì bác sỹ có gì để chia sẻ, bác sỹ nghĩ gì về bộ hiến pháp đó.

23:41:@: Tôi nghĩ rằng mỗi nước cần phải có một cái hiến pháp, cái hiến pháp không hoàn toàn, nhưng đó là nền tảng quốc gia, sau khi mà bàn cãi trong một năm rưỡi thì hiến pháp được ban hành, tôi thấy đây là một bước tiến rất lớn của nền đệ nhất cộng hòa, vì nếu mà không có hiến pháp thì chúng ta không có cơ cấu chính phủ được tổ chức như thế nào, rồi sự liên lạc với nhau như thế nào, hiến pháp Việt Nam cũng giống như hiến pháp Hoa Kỳ cũng chia làm ba phần, là hành pháp, lập pháp và tư pháp, độc lập với nhau có sự liên quan với nhau để kiểm chế hành pháp viên, không có sự độc tài đó là về lý thuyết.

!: Bác sỹ nói như thế thì nhận xét của bác sỹ là hiến pháp đó có dân chủ không, có thể áp dụng một cách hữu hiệu không ?

24:48:@: Vâng, thì với thời điểm đó, đấy là tất cả những gì có thể làm là có một cái hiến pháp mà phù hợp với tình hình Việt Nam trong lúc đó.

!: Có điều gì mà bác sỹ nhớ rõ, đặc biệt về cái hiến pháp đó không, có cái gì mà bác sỹ còn nhớ đến giờ ?

25:10:@: Tôi còn nhớ là hồi đó có hai phe là phe ông Kỳ và ông Thiệu, ông Kỳ và ông Thiệu cũng ảnh hưởng của người cầm quyền là ông Thiệu, hồi đó là đệ nhị cộng hòa là ông Thiệu với ông Kỳ tranh nhau thì tất nhiên trong dân biểu cũng chia hai phe để tranh dành quyền ảnh hưởng, tôi vẫn nhớ là đi họp những buổi họp để xem ai sẽ đứng tổng thống, ai sẽ là phó tổng thống. Thì như ta biết rằng ông Thiệu trúng cử tổng thống, sau bao nhiêu bàn cãi và buổi họp thì bị lôi cuốn theo hai phe đó.

!: Thưa ông, những cái ngày đó sau khi mà ông Diệm bị giết rồi chính phủ cũng thay đổi rất nhiều qua những vị tướng lãnh nắm quyền rồi cuối cùng mới đi đến hiến pháp mà ông có trực tiếp tham gia, sau đó họ lập chính phủ có các ban bộ, ngành như thế thì bác sỹ thấy rằng nó có ổn định được cái hậu phương, cái xã hội không, lúc bấy giờ ấy

27:04:@: Hiến pháp là đặt ra những cơ cấu của chính quyền, nhưng mà hồi đó vấn đề chính là vấn đề giao tranh với Việt Cộng, thì như ai cũng biết rằng hồi đó mặc dầu tổng thống vừa là tổng tư lệnh cũng như Hoa Kỳ, thành ra mọi chuyện hồi đó đều căn cứ theo diễn tiến của chiến tranh, thành ra khi ban hành là năm 1968, thì sau đó sang năm sau thì họ lập ra quốc hội lập pháp, thì tôi có ra tranh cử nhưng mà không trúng, thành ra tôi lại trở về hành nghề bác sỹ.

!: Thưa bác sỹ trở về hành nghề bác sỹ ông có chuyên ngành về cái gì không ?

28:07:@: Tôi sở dĩ tôi theo cái ngành giải phẫu thẩm mỹ là vì tôi có làm giải phẫu trong quân đội, và khi tôi được có dịp sang Nhật học thêm về giải phẫu thẩm mỹ, thành ra tôi đi Nhật một năm, khi về tôi hành nghề giải phẫu thẩm mỹ tại Sài Gòn,

!: Thưa cái ngành đó có lẽ bác sỹ là một trong những vị y sỹ đầu tiên mà đưa ngành thẩm mỹ vào trong miền Nam bác sỹ có thể nói cho biết về cái lai lịch nó như thế nào và cái hưởng ứng của những người client nó như thế nào ?

28:49:@: Vâng, tôi cũng rất là một trong những người đầu tiên mang giải phẫu thẩm mỹ về cho dân chúng Việt Nam, cái đó tương đối mới đối với dân chúng Việt Nam, nhưng mà rất là phổ biến, nhất là bên Nhật, sau đó là Đại Hàn và những nước Đông Nam Á, thì dân chúng Việt Nam đón nhận rất là hồ

hời, vì hồi đó chúng ta đã có những ca sỹ, minh tinh màn bạc, ai cũng muốn là, tương đối là chiến tranh nó chưa có trầm trọng lắm, thành ra ở đô thành dân chúng sống đời sống rất là an lành, tương đối no ấm. Thành ra họ lo vấn đề bề ngoài làm đẹp. Thành ra nghề giải phẫu thẩm mỹ ở Sài Gòn rất là phát triển.

!: Những người được thẩm mỹ bởi bác sỹ họ thuộc giới gì ạ ?

30:04:@: Đủ mọi thành phần, tại vì hồi đó thì họ kiếm tiền tương đối dễ, vì chiến tranh không tới Sài Gòn, thành ra họ hồi đó thì báo chí cũng nói nhiều về phẫu thuật thẩm mỹ, rồi có tài tử, có ca sỹ, mà hồi đó thì họ đã tương đối là cái đời sống cũng đủ thành ra họ lo về vấn đề sắc đẹp. Thành ra cái ngành giải phẫu thẩm mỹ rất phát triển từ năm 1968 tới 1975,

!: Thưa bác sỹ, bác sỹ có cả dưỡng đường mỡ xẻ bên Sài Gòn?

30:53:@: Vâng hồi đó tôi có 2 dưỡng đường, một cái là thương xá Tam Đa, bên Nguyễn Huệ, và một cái nữa trên đường Cách Mạng, thì hai cơ sở

!: Thưa bác sỹ phần lớn họ đến họ sửa gì nhiều nhất ?

31:09:@: Có thể nói là họ bắt chước tây phương, cái gì mà mắt mũi thân hình. Tôi nhớ thân chủ có người nổi tiếng như Phạm Thúy Hằng, Kim Cương, Ngọc Giàu, đó là những thân chủ mà hồi đó rất nổi tiếng.

!: Thưa bác sỹ, bác sỹ nghĩ là khoa thẩm mỹ khi mở ra là được đón nhận rất là nồng hậu bên đó, bác sỹ nghĩ gì về vai trò của mình trong công việc đó, trước đây bác sỹ chữa bệnh. Bây giờ thì coi như là sửa lại hình dạng bên ngoài cho mọi người, hai việc này việc nào làm cho bác sỹ thấy có lợi hơn.

32:02:@: Vâng tất nhiên là giải phẫu thẩm Mỹ đem lại nhiều sự thích thú, mang lại người phụ nữ một cái nhan sắc mà tốt hơn, không thể nói là hoàn toàn, mà để họ có cái tự tin hơn. RA trường đời họ có đủ khí giới để thành công hơn.

!: Theo như bác sỹ nói như vậy thì hình dáng bề ngoài là ảnh hưởng rất lớn đến tâm lý con người khi mà đi vào trong xã hội làm việc, coi như mình vào để làm việc hoặc là làm gì mà họ muốn làm trong xã hội thì hình dáng bề ngoài nó rất là quan trọng ?

32:57:@: Vâng, thưa thường thường người ta bảo là cái nét đánh chết cái đẹp, cái đó có lẽ là cái sự suy nghĩ từ ngày xưa, bây giờ cái vẻ ngoài không những làm cho ta có thể có bề ngoài hơn ngày xưa, bớt khiếm khuyết thì người phụ nữ sẽ tự tin hơn, họ có thể làm việc họ muốn làm, thành ra đấy là cái nhu cầu, mà cái nhu cầu đối với phụ nữ Việt Nam thời đó họ đón nhận rất nồng nhiệt.

!: Thưa bác sỹ ngày 30 tháng 4 bác sỹ đã ở đâu và đang làm gì ạ ?

33:47:@: Thì tôi về chỗ gia đình thì là thủy quân lục chiến, tôi theo xuống vũng tàu, chúng tôi không bị cái cảnh mà giờ chót bị mất liên lạc hoặc không kiếm được người đưa đi, tôi đã xuống từ 15. Kể chuyện tại sao xuống vũng tàu, vì hồi đó tất cả mọi người đều chờ đợi quyết định của tổng thống Ford, khi ông ấy tuyên bố rằng Hoa Kỳ cắt đứt viện trợ quân sự cho Việt Nam, chỉ viện trợ về nhân sự mà thôi, thì mọi người thấy rằng thôi cái chiến tranh Việt Nam nó sập rồi, thì tùy theo mỗi người lúc đó ở chỗ nào, nếu ở Sài Gòn thì họ phải kiếm đường ra khỏi, lúc đó ra vào khó khăn là vì không còn có những chuyến tàu bay hay tân sơn nhất hồi đó bị pháo kích, Tôi may mắn là theo gia đình thủy quân lục chiến xuống tàu mà ở Vũng tàu tôi nghe ông ford nói rằng quốc hội Mỹ không viện trợ quân sự cho miền Nam Việt Nam nữa thì

ai cũng biết đấy là cái sự mất là ngày một ngày hai, tôi may mắn hơn là không bị cảnh chen lấn, rồi cảnh kiểm đường ra khỏi nước.

!: Thưa bác sỹ, nãy bác sỹ có nói đến cảnh ở Vũng Tàu, thưa bác sỹ có nhớ đến Vũng Tàu lúc đó có đông không, và người ta đi ra ngoài biển bằng con đường đó có đông không ?

35:38:@: Thì như người Vũng Tàu đều lo thoát thân, họ có thuyền ra biển nếu trường hợp Việt Cộng về chiếm khu đó, Vũng tàu tương đối yên, vì có lẽ đó là cứ điểm cuối cùng mà sư đoàn thủy quân lục chiến chiếm đóng, thành ra an ninh rất tốt, không có sự mà gọi là cướp bóc hay là chuyện gì mà nó giao tranh, hồi đó chưa có giao tranh ở Vũng tàu.

!: Thưa bác sỹ, bác sỹ nói đến nhiều đến thủy quân lục chiến, bác sỹ lúc đó là bác sỹ của thủy quân lục chiến hay sao ạ ?

36:29:@: Gia đình bạn thân là thủy quân lục chiến, bà xã tôi với vợ ông trung tướng Bùi Thế Lân, là hai chị em, hồi ấy ông ấy là tư lệnh thủy quân lục chiến, thành ra đi theo gia đình bên thủy quân lục chiến, thành ra chúng tôi không bị cái cảnh mà phải kiểm đường đi ra khỏi nước.

!: Tức là gia đình ông đi cùng gia đình ông tướng Bùi Thế Lân phải không ạ ?

36:57:@: Không, tôi nói đi theo gia đình binh sỹ thủy quân lục chiến, còn ông tướng Bùi Thế Lân ông ấy ở lại, ông ấy không đi theo tướng Lân và toàn thể bộ tham mưu ở lại không đi theo những người tản cư.

!: Cuối cùng ông ấy cũng có đi phải không ạ ?

37:16:@: Ông ấy đi bằng thuyền cũng như với bộ tham mưu đi bằng thuyền hết, tôi may mắn là tàu bay cuối cùng rời khỏi Việt Nam vào đêm 24 tháng 4.

!: Phi trường vũng tàu ?

37:37:@: Vâng, phi trường Vũng Tàu, đi bằng phi cơ quân sự.

!: Vâng, coi như đó là chiếc máy bay của ông, sau ông không còn máy bay nào nữa ?

37:47:@: Không còn máy bay nào hết, nếu mà lỡ chuyến đó thì còn ở lại vũng tàu.

!: Thưa bác sỹ, bác sỹ có nói đến người Mỹ chắc, là bác sỹ cũng có làm việc với người Mỹ trong thời gian chiến tranh qua việc bác sỹ làm bác sỹ của Sư đoàn, thì bác sỹ có quen người nào, bác sỹ nghĩ gì về họ với cách làm việc của họ ở Việt Nam?

38:12:@: mỗi sư đoàn, hay là quân đoàn hay quân y viện đều có một người cố vấn người Mỹ, họ cố vấn cho mình về vấn đề tổ chức, logistic, tiếp vận quân trang, những đồ y tế, họ rất là sẵn sàng, họ rất sẵn sàng giúp quân đội việt nam có đủ tất cả những gì cần để có thể hoạt động trong quân đội VNCH

!: Thưa bác sỹ, bác sỹ nghĩ gì về chiến tranh Việt Nam, và chính sách của người Mỹ đối với chiến tranh Việt Nam.

39:04:@: Cái chuyện này nói tới thì chiến tranh Việt nam đấy là một cái sự sắp xếp sẵn của các thế lực ngoại bang, của Tàu, của Mỹ. Thành ra người Việt Nam không có chọn lựa khác, khi họ thấy rằng, việt nam không phải là sự cần thiết đối với họ thì họ có thể bỏ rơi hoặc là họ đi theo thỏa thuận với Trung cộng để bỏ Việt Nam, đổi lấy một vài quyền lợi khác, hoặc vài thế khác trên thế giới. Dù ta có hết sức

chiến đấu can cường , thì cũng không thể thoát khỏi thế lực ngoại bang, họ đã định rồi thì chúng ta không thể làm khác được.

!: Thưa ông thì khi mà gia đình đi từ Vũng tàu sau đó đi đâu ạ ?

40:22:@: Thì đi sang Phillipine sang phi trường bên đó rồi đổi máy bay sang Guam, tới Guam là ngày 30 tháng 4, vừa sang tới thì nghe tin Sài Gòn thất thủ

!: Lúc đó ông nghĩ gì, cảm xúc thế nào ạ ?

40:44:@: Thì ai cũng thấy rất buồn, chắc mình không bao giờ trở lại được nữa. Khi tới Guam thì có rất đông người tới, họ chia ra làm những trang trại, người Mỹ họ cũng đón tiếp rất nồng hậu đối với những người di cư, bằng cách là có những tiếp tế thực phẩm, cũng như là thuốc men, rồi cho biết những thủ tục để vào hoa kỳ. chúng tôi ở đó cũng cỡ ba bốn tuần.

!: Thời gian đó cũng không dài lắm nhưng mà bác sỹ có nhớ được gì ở Guam không ?

41:41:@: Thì những người ở Guam, đi lại xem có ai quen không, có tin tức gì ở Sài Gòn, lúc đó chỉ biết Sài Gòn thất thủ chứ còn không biết chuyện gì xảy ra ở Sài Gòn. Nếu gặp người thân thì rất là mừng, còn có những người gặp lại, đó là một thời gian mà rất là buồn, vì thấy rằng chuyện lớn lao như thế mà mình không làm được gì cả

!: Thưa bác sỹ ở Guam thì có gì xảy ra đặc biệt ở đất Guam, ở đó có vui vẻ, có ai chống đối gì không ?

42:33:@: Tôi không thấy chuyện gì mà xáo trộn cả, họ tổ chức rất là ngăn nắp, rất trật tự, một số những người Việt Nam như chúng tôi cũng volunteer, đối với cơ quan quản trị ở Guam tới làm thông ngôn, hay là nhwungx vấn đề y tế chẳng hạn. thấy rằng một số lớn người Việt Nam, cũng hăng hái để giúp những người Mỹ cũng như chính quyền địa phương tổ chức lại cho những đoàn tị nạn mới tới.

!: Đi cùng bác sỹ là những ai trong gia đình ạ ?

43:24:@: Chỉ trong gia đình thôi, vâng chỉ vợ và các con thôi.

!: Bác sỹ có đem được gì theo không ?

43:36:@: Sở dĩ, hỏi cái đó rất là buồn, đi sớm 2 tuần thì mình không mang gì vì mình nghĩ sẽ trở lại Sài Gòn phải không ạ. Tôi rời Sài Gòn ngày 15 với một ý tưởng là sẽ trở lại. Nhưng mà sau đó đi không trở về, thành ra không chuẩn bị đi chỉ như đi tránh pháo kích

<video 3>

Tất cả xáo trộn có thể xảy ra tại Sài Gòn khi xảy ra một cái biến cố nào đó, nhưng mà cái đó là một cái vì thế mà không có sự chuẩn bị. Khi mà chuẩn bị thì chỉ chuẩn bị những cái gì cần thiết nhất cho mình thôi. Còn tất cả những gì về của cải tiền bạc để lại Sài Gòn hết

!:Rồi giữ được người nhà dùng hay là mất hết ạ ?

00:26:@: Thì mất hết chứ sao giữ được,cái gì hết.

!: Bác sỹ mất gì bên đó ?

00:32:@: Nhà cửa, bệnh viện, vâng tất cả những gì để lại hết, vì nghĩ có đi luôn thôi, mang theo tùy thân còn ngoài ra không mang gì hết.

!: Thưa bác sỹ, bác sỹ từ Guam được đưa tới đâu ạ ?

00:51:@: Thì cũng là một cái chuyện mà tôi coi cũng là định mệnh, tôi sang Mỹ vài lần rồi, tôi cũng biết được mỹ có những nơi nào nơi nào. Ai cũng tới California và vì coi đó như miền đất hứa, tôi chờ tới chuyến tàu bay đi California, thì tàu bay đi tới camp peleton đó chờ 2 tiếng trên máy bay họ bảo không thể nào cho mọi người xuống được, vì cái camp đó quá chật rồi. Thì lại bay tới một cái nơi mà tôi không bao giờ ngờ chờ đợi hết là Photraphy thành ra nó như một cái định mệnh mà tôi ở Texas,

!: Tức là bác sỹ ở Texas từ 1975 tới giờ?

01:48:@: Có 2 lý do tôi ở Texas, tôi có nhớ gặp người quen là giáo sư Lê Bá Công, thì tôi nói chuyện với ông ấy hoài, tôi mới hỏi là giờ chúng ta đi đâu, Houston lúc đó cũng như là một miền đất hứa vì tàu hỏa ở Houston nó là rất phát triển, và giàu có nhất nước Mỹ hồi đó là 1975 thì Houston là một thành phố lớn, có cái potential giàu nhất nước Mỹ về dầu hỏa, thứ 2 tôi có một người em sang Mỹ học 1 thời gian, thành ra tới một nơi có triển vọng rất là tốt và đồng thời giàu nữa thì tại sao không đi mà đi sang California, mà đồng thời có một người gia đình ở đó nữa. Thành ra tôi đến Houston,

!: Thưa ông đã từng tới mỹ để học thêm cho hiểu biết của mình, rồi đây đến Texas như một người tị nạn hai cái cảm tưởng có gì khác nhau không ?

03:09:@: Khác nhiều lắm, tôi đi Mỹ có nhiều lần là do quân đội cử đi với tư cách quân y. Sau đó tôi đi vài lần nữa trong vài tổ chức như là basa quốc tế, thành ra cũng dễ dàng trong đi du lịch tới các nước thành ra đi Mỹ cũng hai ba lần trước khi di cư sau cùng thành ra tôi cũng biết sơ về nước Mỹ, và sau cùng đi texas, đấy không hiểu có phải là cái định mệnh không

!: Thưa bác sỹ bác sỹ tới Houston thì có dùng bằng bác sỹ của mình để hành nghề không hay là phải làm những gì ạ ?

04:05:@: Vâng thì tôi phải nói là những người đầu tiên mà sang Mỹ thì người Mỹ họ sẵn sàng giúp đỡ cho những người muốn hành nghề trở lại như chúng tôi được theo một cái khóa đặc biệt, đó là một điều may mà sau đó khóa đó không còn nữa, những người đi sau tôi vài năm chẳng hạn. Họ sang đây phải tự lo vấn đề học tập để thi lại lấy bằng hành nghề, tôi đi theo học một lớp hành nghề ở Oklahoma tôi còn nhớ trong lớp tôi có ông phó thủ tướng Nguyễn Lê Viên, ông ấy hơn tôi vài chục tuổi, vẫn đi học lớp đó. Thành ra đó là lớp rất may mắn, may mắn của chúng tôi là được có thể hành nghề lại, làm lại nghề của mình, và sau đó vài năm thì không còn cơ hội đó nữa. Và cái điều kiện hành nghề nó khó khăn hơn.

!: Cái bằng bác sỹ mà học lại để mà được giấy phép hành nghề đó có lâu lắm không và học có khó không ạ ?

05:18:@: nó có hai phần, một phần y khoa, một phần về tiếng anh thì có những người có thể đồ y khoa nhưng không đồ tiếng anh, có những người chật vật vì tiếng Anh, thì đến năm bảy lần, cái đó là cái khó khăn, tôi may mắn là qua sớm, lại được nhận vào một nhà thương rất nổi tiếng tại Houston là Mg Anderson, cái đó nó cũng là một cái mà định mệnh hay hay là không hay, nếu tôi không được nhận ngay thì có lẽ tôi đi chơi chung quanh nước Mỹ có khi tôi lại dời sang Cali hay sao, đó là định mệnh. Mình ở nơi nào cho mình công ăn việc làm thì mình ở chứ mình không thể ở một nơi mà mình chưa biết ra làm sao.

!: Thưa bác sỹ trong những ngày chưa lấy được giấy phép hành nghề thì gia đình sống bằng cái gì ?

06:23:@: Đấy là cái khó khăn của tất cả những người sang Mỹ, gia đình muốn cho tôi đi học thì phải mở tiệm Grocery sống trong 5 năm trời để tôi đi học, đấy là sự khó khăn của những người di cư, nhưng mà vẫn dễ dàng hơn những người khác.

!: Vâng, khi mà học lại vậy thì bác sỹ có khó khăn lắm không, trong những năm đầu học lại đó.

07:01:@: Thưa thì tiếng anh của tôi không giỏi, tuy nhiên cũng có một chút vốn liếng thành ra theo học nó cũng không khó khăn lắm. sau 5 năm học tại Houston thì tôi lấy được bằng hành nghề năm 1980, như thế tức là hành nghề trở lại khi tôi 50 tuổi, đó cũng là cái khó khăn tuy không phải khởi đầu lại nhưng mà là bắt đầu một công ăn việc làm vào lúc 50 tuổi, lúc mà có nhiều người nghĩ rằng có lẽ chúng ta về hưu

!: Thưa bác sỹ bác sỹ trở lại cái ngành chăm sóc người ta hay là bác sỹ thích là về thẩm mỹ ạ ?

07:42:@: Tôi học về giải phẫu, đó là vấn đề mình cần có sự training, tập sự, thì tôi được tập sự về giải phẫu, sau này học thêm về giải phẫu thẩm mỹ thì tôi tham gia tổ chức là hội giải phẫu thẩm mỹ Hoa Kỳ, và tôi được học thêm về thẩm mỹ trong khi đó tôi có dịp sang Nhật lần thứ 2 nữa, vì thẩm mỹ của người Á châu nó có vài điều khác với châu Mỹ, mà nhiều người cho rằng nó giống nhau. Có vài điều khác.

!: Xin bác sỹ nói xem khác về cái gì ạ ?

08:36:@: Chẳng hạn như cái mắt của người Á châu, nó khác cấu trúc người Mỹ, người Mỹ sinh ra nó đã có mí sẵn rồi, người á đông thì không có mí cái sự giải phẫu nó hơi khác, cũng như Mũi thì người á đông thì thiếu sống, phải làm thêm một cái sống còn người Mỹ thì làm bớt cái sống đi. Đó là sự khác biệt, tuy nhiên khi đi học thì mình học cái gì mà mình thấy có thể áp dụng được. Vâng, thì tôi rất may học về thẩm mỹ của Mỹ và của Nhật là giải phẫu cho người á châu, Nhật là một nước mà họ phát minh cũng như họ dạy ngành giải phẫu thẩm mỹ lâu đời nhất, 40-50 năm, sau đó các nước khác mới đi theo như là Đại Hàn, Thái Lan, họ mới đi theo nhật,

!: Thưa bác sỹ, bác sỹ hành nghề từ những năm 1980 đến giờ thì cho đến bây giờ ngay trong thành phố này, thân chủ thì đến cả bao nhiêu ngàn.

09:56:@: Vâng thân chủ tôi thì họ biết tôi từ Sài Gòn, thì khi họ trở lại với bác sỹ mình đã sửa.

!: Bác sỹ có hài lòng với công việc của mình, điều gì là thích nhất trong nghề bác sỹ thẩm mỹ ạ ?

10:17:@: Vâng thưa cái không có gì thích hơn là làm gì mình thích, cái ngành này tôi rất thích thú vì tôi thấy tôi giúp được người ta có một sự tự tin nào đó mà thường thường có một số người cho rằng sự phù phiếm, tôi cho rằng không phải, khi chúng ta có khuyết điểm nào mà chúng ta có thể sửa được thì mang lại không những cái gọi là bên ngoài họ thấy tương đối hơn trước, và đồng thời tự tin là quan trọng hơn cả.

!: Thưa bác sỹ, những người con có ai theo chân bác sỹ không?

10:59:@: Thưa có hai người theo, một ở Atlanta, một người ở Houston, gia đình có 4 con trai 3 con gái, có 4 người làm bác sỹ, 1 người luật sư, những người còn lại làm về thương mại.

!: Thưa bác sỹ, bác sỹ có thể nói vì sao trong gia đình bác sỹ vấn đề giáo dục nó thành công như vậy, bác sỹ có đầu tư hay làm thế nào để cho những người con trong gia đình mà quyết tâm học hành đến nơi đến chốn ạ ?

11:41:@: Những người á đông bố mẹ đều muốn cho con làm nghề gì mà bố mẹ thấy rằng nó giúp người con có đời sống thoải mái, đồng thời có thể thăng tiến được, tất nhiên bố mẹ thích mà con cái có làm không là chuyện khác. Bên này mình đâu có thể bắt buộc con cái làm theo bố mẹ muốn. Rất may mắn có hai ba đứa con cũng theo được bố mẹ đấy là điều sung sướng nhất.

!: Thưa bác sỹ, bác sỹ có thấy những người con ngoài vấn đề theo về nghề nghiệp thì truyền thống văn hóa người Việt họ có gìn giữ không làm thế nào để những người con họ giữ lại truyền thống dân tộc cũng như gia đình ?

12:37:@: Vâng thì tất nhiên gia đình nào cũng có lẽ lối trong gia đình, cái điều hay là gia đình dần dần không còn sự hôn nhân giống ý bố mẹ, giờ họ có thể lấy bất cứ ai, phần lớn thì lấy người cùng một giống nòi tuy nhiên có một hai người lấy người ngoại quốc, vâng trong gia đình anh em cũng có ba người lấy người ngoại quốc, con cái có 1 người lấy người ngoại quốc thôi, còn lấy người bản xứ.

!: Thưa bác sỹ lấy người cùng giống thì nó quan trọng thế nào ạ ?

13:33:@: Tôi cho là tùy theo hai người thôi, không thể nói xét được, tôi có hỏi mấy đứa con là con thấy như thế thì con có thấy sung sướng không, sau một thời gian thì mình phải chấp nhận sự khác biệt, tuy nhiên không thể nào mà giống nhau được, từ cái suy nghĩ đến cái khi mà chúng ta không cần phải nói gì người bạn cũng biết ý ta thế nào, nhưng mà người ngoại quốc thì có culture khác, nhiều khi mình nói một đằng mà họ hiểu không giống như mình.

!: Thành thử những cái bác sỹ nghĩ đều là những cái có tính cách ích lợi thực tiễn, chứ không phải vì vấn đề người không giống mình thì à nòi giống khác nhau phải không ạ ?

14:40:@ về nòi giống thì trong số anh em thì hiện giờ ba người lấy ngoại quốc là nhiều chứ, con gái lấy ngoại quốc hết, thì tôi thấy họ sung sướng lắm, trong nội bộ thì không biết có hòa hợp không, nhưng mà thấy là không có một sự li dị nào thì con thì có 1 con gái lấy ngoại quốc, tôi thấy cũng không có li dị, tôi thấy đấy cũng là điều may mắn cho gia đình,

!: Thưa bác sỹ bác sỹ nghĩ gì về cộng đồng của chúng ta? Trong 50 năm nữa, hình thức cộng đồng có còn như ngày nay, còn sự gắn bó, hay lớp trẻ sẽ melting part trong đất hoa kỳ này ?

15:45:@: Người ta nói nhập gia tùy tục, tất nhiên chúng ta không thể giữ mọi tập tục của người Việt Nam mà ở trong xứ sở đây được, ở đây có hai văn hóa, hai văn hóa phải có sự hòa hợp, sự hòa hợp đó là tốt chứ không phải là xấu nếu chúng ta biết thế nào là phải thế nào là trái, nếu thấy hòa hợp đó không phải là điều mà ngày xưa người ta sợ lắm, thấy người Việt Nam lấy người ngoại quốc người ta cho là cái chuyện nó ghê lắm, sang bên này là bình thường vì bắt buộc phải hội nhập, khi hội nhập rồi thì cái sự khác biệt nó cũng bớt đi, cái cộng đồng chúng ta thì chúng tôi không biết làm sao ai cũng muốn cộng đồng hòa hợp, nhưng mà chúng ta thấy là cũng phải bao nhiêu thử thách mới mang lại sự đoàn kết, sự hòa hợp mang lại lợi ích cho cộng đồng.

!: Thưa bác sỹ riêng bác sỹ nghĩ gì về giới trẻ tại hải ngoại ?

17:09:@: Cái chương trình này rất ích lợi cho giới trẻ, vì có thể nói những giới trẻ không biết tại sao mà cha mẹ, gia đình lại đi sang mỹ thế rồi cái sự ảnh hưởng trong học đường, thì nhiều hơn trong gia đình. Bạn Mỹ bạn ngoại quốc, mà về nhà thì bố mẹ chỉ gặp nhau giờ ăn cơm thôi, nếu bố mẹ không có khéo léo chỉ cho con cái biết rằng cái suy nghĩ để họ chọn cho họ một cái lối sống để tiến thân cho họ đồng thời hội nhập với xã hội họ bắt buộc phải sống, thì cái hội như hội bảo tồn văn hóa này là rất ý nghĩa, vì

nếu chúng ta không có một cái lịch sử của những người Mỹ gốc Việt thì những người đi sau họ không có để ý gì nữa, ngày sau sẽ mai một, những cái văn hóa tập tục, họ không biết tại sao họ ở đây, mà ở đây họ phải theo Mỹ một cách hoàn toàn, tại sao ? phải biết truyền thống Việt Nam nữa. hội này đưa ra những kinh nghiệm của những người Mỹ gốc Việt tại đây, thì mỗi người có một cái chuyện khác nhau để nói, không ai giống ai, từ background, mỗi người có một chuyện, sang đây cũng phải tranh đấu không có một ai không gặp chuyện gì vất vả để chúng ta có ngày hôm nay thì cái đó là cái điều mà gia đình nào cũng thấy vấn đề là phải phấn đấu trong thời gian ngắn hay dài, tùy theo sự phấn đấu mà gia đình có một gia đình êm ấm hay không, mà chúng ta có giữ cái truyền thống Việt Nam hay không ?

!: Thưa bác sỹ, bác sỹ nghĩ gì về đất nước Việt Nam bên kia bờ đại dương ạ ?

19:34:@: Thưa chúng ta rất phấn khởi là sau 35 năm gần 36 năm tưởng rằng sự kìm kẹp của họ thì chúng ta không thể làm gì hết, vì cái vấn đề Trung Cộng họ cho rằng nếu kinh tế khá rồi, thì dân chúng có thể quên chuyện căn bản của con người như tự do suy nghĩ, lập hội, tôn giáo cái vấn đề đặt ra là nếu bây giờ họ lấy kinh tế phát triển để cho những người khác không suy nghĩ về vấn đề tự do, mình phải bớt sự tự do của mình đi vì ai cũng giàu có không phải đói kém, tuy nhiên với sự biến động tại trung đông, bắc phi, thì thấy rằng con người bao giờ cũng muốn tự do, cái đó là cái mà con người ở hải ngoại luôn muốn mà cái cách mạng hoa lại ở bên Tuynidi sẽ về Việt Nam, để mọi người hiểu rằng tất cả ấm no bề ngoài nó chỉ là tạm bợ thôi, cái căn bản con người bao giờ cũng muốn tự do, hi vọng với tình hình tại Houston, và sự kêu gọi trong nước, mọi người cùng đồng lòng đòi hỏi quyeenf tự do, nhân quyền, sự thay đổi không phải là đôi khi nó đột biến như tuynidi, có ai nghĩ là một người tự thiêu mà làm nên một cuộc cách mạng, ở Việt Nam bây giờ cũng có người tự thiêu có phải không ạ ? ở Thanh hóa hay ở đâu ạ, nhưng mà chưa làm được là vì sao, đó là sự khác biệt về phản ứng của Việt Nam và Trung Quốc khác nhau với bên bắc phi, Trung Quốc họ không thích 100%, còn Việt Nam họ cho biết nhưng mà bóp méo sự thật đi, thì hi vọng rằng cái sự mà như thế không biết khôn khéo hay xảo quyệt thì không biết nhưng mà người Việt Nam cũng sẽ biết những chuyện bên ngoài và tự làm nên một cuộc cách mạng.

!: Thưa bác sỹ thì ra đi bỏ Nam định quá nửa thế kỷ, bác sỹ có dịp trở về quê mình bao giờ chưa ?

22:47:@: Có tôi có dịp đám cưới con tôi cũng muốn cho con về nơi mà chúng tôi sinh ra, tôi có về Nam Định tôi coi cái nhà thương cũ của tôi, bây giờ nó để trống, không có ai trông nom, bây giờ rất là xuống cấp, không có ai trông nom mà điều tàn ghê lắm, tôi được ra Hà Nội là vì gia đình tôi có nhiều nhà cửa, đất cát, như Hà Nội thì tôi thấy rất là đau lòng, là vì sao nhà mình đó mà mình vào mình hỏi như là một người xa lạ vậy. Nhà thương ở đường cách mạng thì bây giờ là một cái Hotel, còn cái nhà thương ở dốc Tam Đa thì người khác người ta làm cái chuyện khác, mình bây giờ cũng không giám hỏi nữa. mình hỏi cái gì đây? Không biết chính phủ cho họ hay họ mua lại thì không biết, mình cũng không nghĩ đến cái chuyện lấy lại được cái gì từ ngày xưa phải không ạ

!: Cảm giác rất là bùi ngùi ?

23:59:@: Cảm giác rất là bùi ngùi nhưng mà ít nhất là nhìn lại những gì mình để lại 50 năm trước,

!: Thưa cảm ơn bác sỹ rất nhiều, bác sỹ rất bận, xin hỏi thêm một câu hỏi, vì sao bác sỹ vừa làm về vấn đề chuyên nghiệp là y sỹ, rồi cũng sinh hoạt nhiều bác sỹ lại còn chú tâm đến truyền thông nữa ?

24:27:@: Thì xin nói thế này, tôi rất là mãn nguyện làm được một vài cái gì, ví dụ chúng tôi là người đầu tiên mang giải phẫu thẩm mỹ về Việt Nam, đấy là cái thứ nhất, cái thứ hai là làm được một vấn đề đầu tiên là thành lập cũng như tổ chức được Hoa Hậu Việt Nam thế giới đầu tiên tại Hoa Kỳ, làm ở Missisipi

và Houston, hai năm và hiện giờ là tổ chức sau này họ làm theo ở bên Mỹ cũng như bên Việt Nam, Việt Nam mới làm Hoa hậu thế giới được 2 năm, sau chúng tôi gần 10 năm, gọi là hoa hậu thế giới, chứ chúng tôi thấy cái thứ 3 là làm được chuyện mong ước là làm được đài truyền hình đầu tiên tại thành phố Houston, thì mọi người nói rằng già rồi làm làm chi có phải không ? nhưng mà có một cái đam mê, thì mình làm được bao nhiêu thì làm, làm được một cái truyền hình Việt Nam đầu tiên tại Houston, và phát triển ra các cái thành phố lân cận.

!: Thưa bác sỹ làm truyền thông, đặc biệt là truyền hình trong môi trường thị trường như tại Hoa Kỳ, nó có thể sống được không, có đem lại lợi tức đủ để sống không ?

26:18:@: Làm truyền thông chắc không ai nghĩ là có thể làm giàu được, nếu làm giàu ta làm nghề khác phải không ạ? Chúng tôi rất vui mừng là đến năm thứ 2 thì chúng tôi đã không phải lo bỏ thêm tiền vào đài truyền hình, nếu như thế tôi hi vọng là có thể tiếp tục được, không phải bỏ thêm tiền nhà vào. Tôi hi vọng là truyền thông có thể đóng góp được trong cái vấn đề giữ gìn văn hóa, thứ 2 nữa là đóng góp phần nào vào chuyện tranh đấu của người Việt di cư cũng như người Việt Nam nói chung.

!: Ngoài vấn đề bác sỹ nói thì mong ước của bác sỹ là gì ?

27:14:@: Cái mong ước là làm điều mình thích, có ích lợi cho cộng đồng, thì chúng tôi thích, nếu làm ra giải phẫu thì ra nhiều tiền hơn truyền hình, nhưng mà sau khi làm giải phẫu thẩm mỹ đã gần 40 năm thì tôi cho rằng phải làm cái gì mang lại sự thích thú, chứ mình cứ làm vậy thì không còn thích thú mà làm nữa, thì tôi làm cái đài truyền hình Việt Nam thì tất nhiên là rất khó khăn chứ phải không, ở Houston thì có 2 đài truyền hình nếu nhiều hơn thì không biết làm sao, nhưng mà tạm thời với 2 đài truyền hình thì chắc là cũng tạm đủ cho Houston.

!: Bác sỹ thưa bác sỹ tôi có hỏi nhiều câu hỏi, nhưng có điều gì mà chúng tôi chưa hỏi không ?

28:18:@: Tôi thấy là tôi gặp nhiều may mắn hơn người khác vì hoàn cảnh, nhưng mà tôi thấy ai di cư cũng phải phấn đấu hết, dù ít dù nhiều. Chúng tôi phải phấn đấu để hành nghề trở lại khi 50 tuổi, ở tuổi đó không ai muốn làm gì hết, tôi thấy mọi người họ vung tay họ làm những chuyện họ không muốn, đó là may mắn của tôi, tôi thấy rằng những ngày còn lại tôi có thể làm những cái điều mà để lại cho đời một cái gì mà mình cố gắng, về vấn đề văn hóa, về vấn đề mà làm sao chúng ta tranh đấu với nhau có một nước Việt Nam dân chủ nhân quyền.

!: Có câu hỏi này mà bác sỹ cũng không mong muốn được hỏi là bác sỹ năm nay đã 80 chưa ạ ?

29:34:@: Thưa năm nay tôi 81,

!: Làm thế nào để bác sỹ có thể trông trẻ và khỏe mạnh, đi rất là vững vàng làm đủ mọi chuyện một cách khỏe mạnh như vậy thì bí quyết là gì ạ ?

29:52:@: Vâng cảm ơn chị thì tôi có hỏi ông bố tôi khi mất đi là 100 tuổi thì cụ nói một câu mà tôi cũng tuân theo là cái gì cũng phải có điều độ, mà hai nữa là làm gì mình thích, nếu làm gì mình thích mà có đời sống về Y khoa là phòng bệnh hơn chữa bệnh, bên Hoa Kỳ việc ăn uống là một việc rất quan trọng vì chúng ta thấy ăn ngon quá chúng ta ăn không có điều độ hay là chừng mực thì nếu có đời sống mà từ ăn uống thể thao thì chúng ta có thể giữ được sức khỏe.

!: Vâng bác sỹ có nói ăn uống ngủ nghỉ làm việc tất cả đều phải chừng mực hết ạ ?

30:55:@: Vâng cái đó là ông cụ dạy tôi, ông cụ bảo con muốn làm gì lâu, dài tốt thì con phải chùng mực, tại vì chúng ta không được thái quá trong việc gì, uống rượu cũng tốt, nhưng mà uống quá cũng không tốt ạ, hay là chúng ta làm việc không nghỉ ngơi, cái gì ăn vào nuôi chúng ta thì chúng ta phải rất cẩn thận, chúng ta cứ ăn bất cứ gì mình muốn thì sẽ không có sức khỏe để làm gì chúng ta muốn được,

!: Vâng đó là bí quyết ạ ?

31:32:@: Vâng cũng không phải bí quyết ạ, chắc nhiều người cũng như tôi chứ không phải

!: Vâng cái tuổi như bác sỹ mà còn khỏe mạnh, tráng kiện ? bác sỹ làm việc bao nhiêu giờ một ngày bây giờ ạ ?

31:44:@: Vâng thì chắc độ 10 giờ 1 ngày.

!: Thật là fascinating hiếm có,

31:56:@: có lẽ là vì thích thú mới làm, chứ không thích thú thì tôi đi làm về tôi ngủ rất ngon, vì mình đã dùng sức, dùng óc, đến khi mình ngủ mình rất là thích chúng ta lại tiếp tục làm việc ngày hôm sau.

!: Một lần nữa xin cảm ơn bác sỹ, thay mặt hội bảo tồn văn hóa cảm ơn bác sỹ đã bỏ thời gian tới đây để trò chuyện cởi mở để cho giới trẻ , chia sẻ những bài học rất quý báu,

32:28:@: Vâng, xin cảm ơn, đây là một chương trình rất có ý nghĩa, vâng nếu mà chúng ta không có làm chuyện này thì sẽ mất đi những cái gì mà thế hệ sau này không thể biết được những lý do mà chúng ta có mặt tại đây và những bài học mà chúng ta có thể lấy được từ mỗi một đời sống, từ mỗi một gia đình khác nhau, gia đình nào cũng phải phấn đấu trước một hoàn cảnh mới, một đời sống mới, cần một thời gian để adjust, không ai mà có thành công hay là có gì dễ dàng hết cả.

!: Vâng một lần nữa xin cảm ơn bác sỹ